

Jazyk SQL

Přehled SQL

- 1) jazyk pro definici dat (DDL),
- 2) jazyk pro manipulaci dat (DML),
- 3) jazyk pro definice pohledů
- 4) jazyk pro definice IO
- 5) jazyk pro přiřazení přístupových práv (DCL)
- 6) řízení transakcí (TCL)
- 7) systémový katalog
- 8) jazyk modulů

Schéma příkladu

KINA(NÁZEV_K, ADRESA, JMÉNO_V)

FILMY(JMÉNO_F, REŽISÉR)

ZÁKAZNÍCI(ROD_Č, JMÉNO, ADRESA)

ZAMĚSTNANCI(OSOBNÍ_Č, ADRESA, JMÉNO, PLAT)

HERCI(ROD_Č, JMÉNO, ADRESA, SPECIALIZACE)

KOPIE(Č_KOPIE, JMÉNO_F)

VÝPŮJČKY (Č_KOPIE, OSOBNÍ_Č, ROD_Č
, CENA, DATUM_V)

REZERVACE(JMÉNO_F, ROD_Č)

PŘEDSTAVENÍ(NÁZEV_K, JMÉNO_F, DATUM)

OBSAZENÍ(JMÉNO_F, ROD_Č_HERCE, ROLE)

Dotazy v SQL

Výraz relační algebry $R1(\varphi)[A1,A2,\dots,Aj]$ lze zapsat takto:

```
SELECT A1,A2,\dots,Aj  
FROM R1  
WHERE  $\varphi$ 
```

Výraz $(R1 \times R2 \times \dots \times Rk)(\varphi)[A1,A2,\dots,Aj]$

```
SELECT A1,A2,\dots,Aj  
FROM R1,R2,\dots,Rk  
WHERE  $\varphi$ 
```

```
SELECT A1,A2,\dots,Aj  
FROM R1 CROSS JOIN R2 CROSS JOIN... Rk  
WHERE  $\varphi$ 
```

Výraz $(R1 * R2 * \dots * Rk)(\varphi)[A1,A2,\dots,Aj]$:

```
SELECT A1, A2, ..., Aj  
FROM R1 NATURAL JOIN R2 NATURAL JOIN ... NATURAL JOIN Rk  
WHERE  $\varphi$ 
```

Dotazy v SQL

Výraz (R1 [t1 Θ t2] R2) (φ) [A1,A2,...,Aj]:

```
SELECT A1,A2,...,Aj  
FROM R1 JOIN R2 ON (R1.t1 $\Theta$  R2.t2 )  
WHERE  $\varphi$ 
```

R1 $\times$ R2 (φ and R1.t1 Θ R2.t2) [A1,A2,...,Aj]

```
SELECT A1,A2,...,Aj  
FROM R1 CROSS JOIN R2  
WHERE  $\varphi$  and (R1.t1 $\Theta$  R2.t2)
```

Jednoduché dotazy v SQL

D1. Vypiš tabulku jmen režisérů a roků, kdy natočili nějaký film.

```
SELECT režisér, rok FROM Filmy;
```

FILMY	JMÉNO_F	REŽISÉR	ROK
	Nevinná	Bínovec V.	1939
	Kristián	Frič M.	1939
	Madla zpívá ...	Bínovec V.	1940
	Noční motýl	Čáp F.	1941
	Ohnivě léto	Čáp F.	1939
	Dceruška k ...	Bínovec V.	1940
	Eva tropí ...	Frič M.	1939
	Cesta do hlubin ...	Frič M.	1939

zdroj

REŽISÉR	ROK
Bínovec V.	1939
Frič M.	1939
Bínovec V.	1940
Čáp F.	1941
Čáp F.	1939
Bínovec V.	1940
Frič M.	1939
Frič M.	1939

odpověď

Jednoduché dotazy v SQL

D1. Vypiš tabulku jmen režisérů a roků, kdy natočili nějaký film.

```
SELECT režisér, rok  
FROM Filmy ORDER BY režisér, rok ;
```

FILMY	JMÉNO_F	REŽISÉR	ROK
	Nevinná	Bínovec V.	1939
	Kristián	Frič M.	1939
	Madla zpívá ...	Bínovec V.	1940
	Noční motýl	Čáp F.	1941
	Ohnivě léto	Čáp F.	1939
	Dceruška k ...	Bínovec V.	1940
	Eva tropí ...	Frič M.	1939
	Cesta do hlubin ...	Frič M.	1939

zdroj

REŽISÉR	ROK
Bínovec V.	1939
Bínovec V.	1940
Bínovec V.	1940
Čáp F.	1939
Čáp F.	1941
Frič M.	1939
Frič M.	1939
Frič M.	1939

Odpověď

Jednoduché dotazy v SQL

D1. Ve kterých rocích jednotliví režiséři natočili nějaký film.

```
SELECT DISTINCT režisér, rok  
FROM Filmy;
```

FILMY	JMÉNO_F	REŽISÉR	ROK
	Nevinná	Bínovec V.	1939
	Kristián	Frič M.	1939
	Madla zpívá ...	Bínovec V.	1940
	Noční motýl	Čáp F.	1941
	Ohnivě léto	Čáp F.	1939
	Dceruška k ...	Bínovec V.	1940
	Eva tropí ...	Frič M.	1939
	Cesta do hlubin ...	Frič M.	1939

REŽISÉR	ROK
Bínovec V.	1939
Bínovec V.	1940
Čáp F.	1939
Čáp F.	1941
Frič M.	1939

odpověď

*Řazení bývá díky
DISTINCT implicitní*

zdroj

Jednoduché dotazy v SQL

D2. Najdi filmy natočené před rokem 1940.

```
SELECT * FROM Filmy  
WHERE rok < 1940;
```

FILMY	JMÉNO_F	REŽISÉR	ROK
	Nevinná	Bínovec V.	1939
	Kristián	Frič M.	1939
	Ohnivé léto	Čáp F.	1939
	Eva tropí ...	Frič M.	1939
	Cesta do hlubin ...	Frič M.	1939

odpověď

Dotazy v SQL

```
SELECT specifikace_sloupců  
FROM specifikace_zdroje  
[WHERE podmínka_selekce]  
[ORDER BY specifikace_řazení]
```

```
specifikace_sloupců :=  
{DISTINCT | ALL} { * | jm_sloupce [, jm_sloupce] . . . }
```

Logické operátory

=	je rovno
<> nebo !=	není rovno
<	je menší
>	je větší
<=	je menší nebo rovno
>=	je větší nebo rovno
Between	
Like	

Dotazy podmínky selekce

D3. Vypiš z tabulky FILMY řádky týkající se filmů natočených v letech 1938-1940.

```
SELECT *  
FROM Filmy  
WHERE rok >= 1938  
AND rok <= 1940;
```

JMÉNO_F	REŽISÉR	ROK
Nevinná	Bínovec V.	1939
Život je krásný	Brom L.	1940
Ohnivě léto	Čáp F.	1939
Cesta do hlubin ...	Frič M.	1939

alternativa:

```
SELECT * FROM Filmy  
WHERE rok BETWEEN 1938 AND 1940;
```

doplněk:

```
SELECT * FROM Filmy  
WHERE rok NOT BETWEEN 1938 AND 1940;
```

```
SELECT * FROM Filmy  
WHERE NOT (rok BETWEEN 1938 AND 1940);
```

Pravdivostní tabulka

Vyhodnocení logických podmínek.

A	B	A and B	A or B	not A
TRUE	TRUE	TRUE	TRUE	FALSE
TRUE	FALSE	FALSE	TRUE	FALSE
TRUE	UNKNOWN	UNKNOWN	TRUE	FALSE
FALSE	TRUE	FALSE	TRUE	TRUE
FALSE	FALSE	FALSE	FALSE	TRUE
FALSE	UNKNOWN	FALSE	UNKNOWN	TRUE
UNKNOWN	TRUE	UNKNOWN	TRUE	UNKNOWN
UNKNOWN	FALSE	FALSE	UNKNOWN	UNKNOWN
UNKNOWN	UNKNOWN	UNKNOWN	UNKNOWN	UNKNOWN

sémantika porovnání:

$x \ominus y = \text{UNKNOWN}$ právě když alespoň jedno z x , y je NULL

Tedy: $\text{NULL} = \text{NULL}$ se vyhodnocuje jako UNKNOWN

Dotazy nad více tabulkami

FILMY(JMÉNO_F, REŽISÉR, ROK)
REZERVACE(JMÉNO_F, ROD_Č)

D4. Najdi režiséry, jejichž některé filmy jsou rezervovány.

FILMY [jméno_f = jméno_f] REZERVACE [REŽISÉR]

```
SELECT DISTINCT režisér  
FROM Filmy JOIN Rezervace ON (Filmy.jméno_f =Rezervace.jméno_f);
```

{FILMY * REZERVACE} [REŽISÉR]

```
SELECT DISTINCT režisér  
FROM Filmy NATURAL JOIN Rezervace;
```

*Použití přirozeného spojení je
riskantní*

```
SELECT DISTINCT režisér  
FROM Filmy JOIN Rezervace  
USING(jméno_f);
```

Dotazy – kvalifikace, alias

D5. Najdi co hrají v kterých kinech. Do výsledku uveďte všechny dostupné atributy.

```
SELECT *  
FROM Filmy JOIN Představení On (Představení.jméno_f=Filmy.jméno_f);
```

Chci-li zadat projekci:

```
SELECT Představení.název_k, Filmy.*,  
FROM Filmy JOIN Představení On (Představení.jméno_f=Filmy.jméno_f)  
ORDER BY Představení.název_k;
```

```
SELECT P.název_k, F.*,  
FROM Filmy F JOIN Představení P On (P.jméno_f=F.jméno_f)  
ORDER BY P.název_k;
```

Dotazy – spojení sama se sebou

D6. Najdi dvojice zákazníků (reprezentovaných rodnými čísly), kteří mají stejnou adresu.

```
SELECT Soused1.rod_č AS první, Soused2.rod_č AS druhý  
FROM Zákazníci Soused1 JOIN Zákazníci Soused2 USING (adresa)  
WHERE Soused1.rod_č < Soused2.rod_č;
```

Zde jsou použita zástupná jména(alias) za účelem odlišení dvou instancí téže relační tabulky

Dotazy – složitější selekce

D7. Najdi kina, kde hrají filmy natočené v roce 1936 nebo 1939, jejichž režisér není Frič a Bínovec.

Filmy [jméno_f= jméno_f] Představení (rok=1936 or rok=1939 ...)

```
SELECT P.název_k, F.jméno_f
FROM Filmy F JOIN Představení P ON (F.jméno_f = P.jméno_f )
WHERE (F.rok = 1936 OR F.rok = 1939)
      AND NOT(F.režisér = 'Čáp F.' OR F.režisér = 'Bínovec V.');
```

Nebo:

```
SELECT P.název_k, F.jméno_f
FROM Filmy F JOIN Představení P
ON (F.jméno_f = P.jméno_f AND (F.rok = 1936 OR F.rok = 1939))
WHERE NOT(F.režisér = 'Čáp F.' OR F.režisér = 'Bínovec V.');
```

Atd. ...

Aritmetika

D8. Vypiš pro zahraniční zaměstnance platy přepočtené na EUR. Tito zaměstnanci nemají vyplněno rod_č.

```
SELECT jméno, plat/32.65 AS euro_plat  
FROM Zaměstnanci  
WHERE rod_č IS NULL; -- cizinci
```

- operátory /, *, - a +
- priorita operátorů
- NULL se propaguje do výsledku, tj. je-li jeden z operandů NULL, je výsledek operace NULL.

Agregační funkce

D9. Kolik je filmů natočených v letech 1938 -1940.

```
SELECT COUNT(*) AS počet_filmů_38_40  
FROM Filmy  
WHERE rok >= 1938 AND rok <= 1940;
```

D10. Kolik různých filmů je rezervovaných?

```
SELECT COUNT (DISTINCT jméno_f)  
FROM Rezervace;
```

D13. Jaká je průměrná cena za výpůjčku?

```
SELECT AVG(cena) FROM Výpůjčky;
```

```
SELECT AVG(COALESCE(cena,0))  
FROM Výpůjčky;
```

*Nejsou zahrnuty výpůjčky
bez ceny*

Agregační funkce

agregační_funkce([ALL|DISTINCT] jméno_sloupce)

COUNT, SUM, MAX, MIN, AVG a mnoho dalších

- výpočet napříč skupinou zdrojových řádků,
- co s NULL hodnotami ve sloupci ?
- Co s duplicitními hodnotami ve sloupci?
- COUNT(Ø) = ?

Výjimka:

COUNT(A) X COUNT(*)

Agregační funkce

D11. Najdi počet výpůjček s cenou výpůjčky do 899 Kč.

```
SELECT COUNT(*)  
FROM Výpůjčky  
WHERE cena ≤ 899.00;
```

D12. Zjisti pro zahraniční zaměstnance celkový objem jejich platů přepočtený na EUR.

```
SELECT SUM(plat)/32.65 AS euro_plat  
FROM Zaměstnanci  
WHERE rod_č IS NULL;
```

Agregační funkci lze volat ve výrazu

Parametrem agregační funkce může být výraz

```
SELECT SUM(plat/32.65) AS euro_plat  
FROM Zaměstnanci  
WHERE rod_č IS NULL;
```

Agregační funkce

D14. Zjistí nejvyšší cenu výpůjčky a zjistí které výpůjčky se za tuto cenu uskutečnily.

```
SELECT č_kopie, MAX(cena) FROM Výpůjčky;
```

Zatím neumíme

Seskupování řádků

D15. Najdi pro každý film počet herců, kteří v něm hrají.

```
SELECT jméno_f, COUNT(rod_č_herce) AS počet_herců  
FROM Obsazení  
GROUP BY jméno_f;
```

JMÉNO_F	HEREC	JMÉNO_F	POČET_HERCŮ
Batalion	Vítová H.	Batalion	1
...	...	...	...
Kristián	Mandlová A.	Kristián	2
Kristián	Nový O.	Lízino štěstí	1
Lízino štěstí	Sulanová Z.	Madla zpívá ...	1
Madla zpívá ...	Sulanová Z.	Městečko na ...	3
Městečko na ...	Boháč L.	Noční motýl	1
Městečko na ...	Marvan J.	...	...
Městečko na ...	Plachta J.	Rozina sebranec	2
...	...	...	...
Rozina sebranec	Glázrová M.	...	...
Rozina sebranec	Štěpánek P.	...	...
...	...	...	...

Seskupování řádků

D16. Najdi pro každý film z tabulky OBSAZENÍ počet herců, kteří v něm hrají. Ve výsledku ponech pouze filmy, kde hrají dva a více herců.

```
SELECT jméno_f, COUNT(herec) AS počet_herců  
FROM Obsazení  
GROUP BY jméno_f  
HAVING COUNT(herec) >1 ;
```

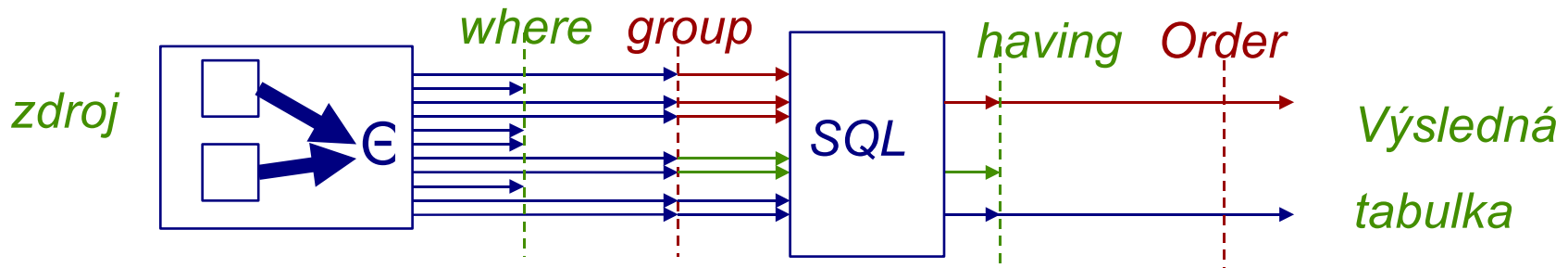
*Výsledek bývá implicitně seřazen podle
seskupovacího sloupce*

Příklad se všemi klauzulemi

D17. Najdi pro každý film z roku 1945 počet herců, kteří v něm hrají. Ve výsledku ponech pouze filmy, kde hrají dva herci a více. Seřad' výsledek podle počtu herců.

```
SELECT Filmy.jméno_f, COUNT(herec) AS počet_herců  
FROM Obsazení JOIN Filmy USING (jméno_f)  
WHERE Filmy.rok = 1945  
GROUP BY Filmy.jméno_f  
HAVING COUNT(herec) > = 2  
ORDER BY počet_herců;
```


Poddotazy

D21. Vyber filmy, které mají stejného režiséra, jako má film Švadlenka.

```
SELECT F1.jméno_f  
FROM Filmy F1  
WHERE F1.režisér =
```

skalární operátor


```
SELECT režisér  
FROM Filmy F2  
WHERE F2.jméno_f = 'Švadlenka' )
```


skalární poddotaz

Poddotazy

D14. Zjistí nejvyšší cenu výpůjčky a zjistí které výpůjčky se za tuto cenu uskutečnily.

```
SELECT *  
FROM Výpůjčky  
WHERE cena = (SELECT MAX(cena)  
              FROM Výpůjčky)
```

Vztažený poddotaz

D22. Vyber kina a jejich adresy, kde mají na programu více než 8 filmů.

```
SELECT K.název_k, K.adresa  
FROM Kina K  
WHERE (SELECT COUNT(jméno_f)  
FROM Představení P  
WHERE P.název_k = K.název_k) > 8 ;
```

Vztažený poddotaz

D23. Vyber jména a adresy kin, kde mají na programu alespoň tolik filmů, jako má kino Mír.

```
SELECT DISTINCT K.název_k FROM Kina K
WHERE K.název_k <> 'Mír' AND
(SELECT COUNT(jméno_f)
FROM Představení P1
WHERE P1.název_k=K.název_k) >= (SELECT COUNT(jméno_f)
FROM Představení P2
WHERE P2.název_k='Mír' )
```

Poddotaz v klauzuli Select

D26. Vypiš seznam všech filmů a u každého uveď počet jeho kopií.

```
SELECT jméno_f, COUNT(č_kopie) Počet_kopí  
FROM Kopie K  
GROUP BY jméno_f
```


V odpovědi chybí filmy bez kopie

```
SELECT F.*, (SELECT COUNT(č_kopie)  
FROM Kopie K  
WHERE K.jméno_f = F.jméno_f) Počet_kopí  
FROM Filmy F;
```

Tady nechybí

Vnější spojení

D26 (znovu) Vypiš seznam všech filmů a u každého uveď počet jeho kopií.

```
SELECT F.*, (SELECT COUNT(č_kopie)
              FROM Kopie K
              WHERE K.jméno_f = F.jméno_f) Počet_kopíí
FROM Filmy F;
```

Alternativa:

```
SELECT jméno_f, COUNT(č_kopie) Počet_kopíí
FROM Kopie K RIGHT OUTER JOIN Filmy
      USING(jmeno_f)
GROUP BY jméno_f
```

Vliv prázdné množiny na agregaci

D27. Najdi vedoucí kin, kteří mají zaregistrované výpůjčky kopií za méně než 2000 korun.

```
SELECT DISTINCT jméno_v  
FROM Kina K JOIN Zákazníci Z ON (K.jméno_v = Z.jméno)  
WHERE (SELECT SUM (V.cena)  
      FROM Výpůjčky V  
      WHERE V.rod_č = Z.rod_č) < 2000;
```

?

Zákazníci bez výpůjček z odpovědi vypadnou.

SUM() -> NULL

```
SELECT DISTINCT jméno_v  
FROM Kina K JOIN Zákazníci Z ON (K.jméno_v = Z.jméno)  
WHERE COALESCE ((SELECT SUM (V.cena)  
                FROM Výpůjčky V  
                WHERE V.rod_č = Z.rod_č),0) < 2000;
```


Poddotaz v klauzuli FROM

D28. Najdi průměrnou cenu z minimálních cen kopií pro každého zákazníka.

```
SELECT AVG(T.minim_c)
FROM (SELECT MIN(cena)
      FROM Výpůjčky
      GROUP BY rod_č) AS T(minim_c);
```

```
SELECT AVG(T.minim_c)
FROM (SELECT MIN(cena) AS minim_c
      FROM Výpůjčky
      GROUP BY rod_č) T;
```

Poddotaz v klauzuli FROM

D30. Vytvoř seznam kopií, do kterého bude přidána odvozená hodnota „počet sesterských kopií“.

```
SELECT K.*, SOUHRN.počet_kopí -1 AS počet_sester  
FROM KOPIE K NATURAL JOIN  
(SELECT jméno_f, COUNT(*) počet_kopí  
FROM KOPIE  
GROUP BY jméno_f) SOUHRN
```

Hodnotové výrazy

výrazy CASE

```
CASE <přepínač>  
  WHEN <hodnota1> THEN <výraz1>  
  WHEN <hodnota2> THEN <výraz2>  
  ELSE <výraz3>  
END
```

D31. Hraje se někde film Falešná kočička?

```
SELECT 'Film Falešná kočička se '  
      (CASE COUNT(*)  
        WHEN 0 THEN 'ne'  
        ELSE "  
          END)||'hraje'  
FROM Představení  
WHERE jméno_f = 'Falešná kočička';
```

Hodnotové výrazy *výrazy*

CASE

```
CASE  
  WHEN <podmínka1> THEN <výraz1>  
  WHEN <podmínka2> THEN <výraz2>  
  ELSE <výraz3>  
END
```

D31. Doplňte seznam výpůjček o příznak levná/drahá?

```
SELECT V.*, (CASE  
              WHEN cena < 10 THEN 'levná'  
              WHEN cena > 100 THEN 'drahá'  
            END)  
FROM Výpůjčka V;
```

Hodnotové výrazy

- funkce COALESCE

příklad: COALESCE(Výpůjčky.cena, 0)

Obecněji: $\text{COALESCE}(V_1, V_2, \dots, V_n)$

CASE

WHEN V_1 IS NOT NULL THEN V_1

WHEN V_2 IS NOT NULL THEN V_2

...

WHEN V_n IS NOT NULL THEN V_n

ELSE NULL END

Hodnotové výrazy

D32. U některých zaměstnanců není vyplněna hodnota ve sloupci PLAT. Vypiš seznam zaměstnanců a v seznamu dodej NULL hodnotě ve sloupci PLAT interpretaci „pracuje zadarmo, tedy s nulovým platem“.

```
SELECT osobní_c  
       ,jméno  
       ,COALESCE(PLAT,0) Mesicni_prijem  
FROM Zaměstnanci;
```

Hodnotové výrazy

- funkce NULLIF
NULLIF(V1, V2)

význam:

```
CASE WHEN V1 = V2 THEN NULL  
      ELSE V1  
END
```

Predikát LIKE

D16. Najdi platy zaměstnanců, kteří jsou z Kolína. Problém je, že nevíme, zda je v datech 'Kolin', nebo 'Kolín'.

```
SELECT Z.plat  
FROM Zaměstnanci Z  
WHERE Z.adresa LIKE '%Kol_n%');
```

Zástupné symboly: % skupina znaků (i prázdná)

%

_

_ právě jeden znak

Další predikáty SQL

- řádkové výrazy

$(R.cena, R.datum) = (S.cena, S.datum)$

nahrazuje Boolský výraz

$R.cena = S.cena \text{ AND } (R.datum = S.datum)$

$(R.cena, R.datum) > (S.cena, S.datum)$

nahrazuje Boolský výraz

$R.cena > S.cena \text{ OR } (R.cena = S.cena \text{ AND } R.datum > S.datum)$

Další predikáty   *IS NULL*

D18. Vypiš čísla zakázek od výpůjček, které jsou půjčeny neomezeně (chybí hodnota data vrácení).

```
SELECT č_zak  
FROM Výpůjčky  
WHERE datum_v IS NULL;
```

Další predikáty

možnosti: IS [NOT] NULL
IS [NOT] TRUE
IS [NOT] FALSE
IS [NOT] UNKNOWN

podmínka IS	TRUE	FALSE	UNKNOWN
TRUE	TRUE	FALSE	FALSE
FALSE	FALSE	TRUE	FALSE
UNKNOWN	FALSE	FALSE	TRUE

Množinové predikáty *IN*

```
<výraz> [NOT] IN (<výčet_množiny_hodnot>)  
<výraz> [NOT] IN <poddotaz>
```

D20. Najdi filmy, s danými režiséry

```
SELECT jméno_f FROM Filmy  
WHERE Režisér IN ('Menzel', 'Chytilová',  
                 'Kachyňa');
```

Množinové predikáty

IN

D19. Najděte adresy kin, ve kterých dávají film Kolja.

```
SELECT adresa FROM Kina  
WHERE název_k IN (SELECT název_k  
FROM Představení  
WHERE jméno_f = 'Kolja');
```

- výraz **IN** ($\emptyset$) vrací FALSE
- výraz **IN** (⋈) vrací UNKNOWN

Množinové predikáty

D21. Najdi jména zákazníků s rezervací filmu od režiséra Menzela.

```
SELECT jméno
FROM Zákazníci
WHERE rod_č IN
(SELECT rod_č FROM Rezervace R
WHERE R.jméno_f ? (SELECT F.jméno_f
FROM Filmy F
WHERE F.režisér = 'Menzel')));
IN
```

!!! Pozor na správné použití operátoru = a **IN** !!!

Predikáty ANY, ALL, SOME

● > SOME

● < SOME

● <> SOME

● = SOME

● > ALL

● < ALL

● <> ALL

● = ALL

ANY je synonymum pro SOME

Predikáty ANY, ALL, SOME

D22. Najdi zaměstnance, kteří mají plat vyšší než všichni zaměstnanci z Prahy.

```
SELECT osobní_č, jméno  
FROM Zaměstnanci  
WHERE plat > ALL (SELECT Z.plat  
                  FROM Zaměstnanci Z  
                  WHERE Z.adresa LIKE '%Praha%');
```

```
SELECT osobní_č, jméno  
FROM Zaměstnanci  
WHERE plat > (SELECT max(Z.plat)  
              FROM Zaměstnanci Z  
              WHERE Z.adresa LIKE '%Praha%');
```


Kvantifikace v SQL

- Existenční kvantifikátor $\exists \mathbf{x} (p(\mathbf{x}))$
SQL: [NOT] EXISTS (poddotaz)
- Univerzální kvantifikátor $\forall \mathbf{x} (p(\mathbf{x}))$
není v SQL implementovaný

Lze použít: $\forall \mathbf{x} (p(\mathbf{x})) = \neg \exists \mathbf{x} (\neg p(\mathbf{x}))$

Př. "Pro všechny filmy platí, že mají režiséra".

Ekvivalentní vyjádření: "Neexistuje film, pro který není pravdou, že má režiséra".

Jednodušeji: "Každý film má režiséra " je ekvivalentní tvrzení "Neexistuje film bez režiséra".

Kvantifikace v SQL

D23. Najdi jména zákazníků, kteří mají rezervovaný nějaký film

D23'. Najdi jména zákazníků takových, že pro ně existuje záznam o rezervaci některého filmu

```
SELECT Jméno  
FROM zákazník Z  
WHERE EXISTS (SELECT * FROM Rezervace  
              WHERE rod_č = Z. rod_č);
```

Kvantifikace v SQL

D23b. Najdi kina, která nic nehrají

D23b'. Najdi taková kina, pro něž neexistuje představení

```
SELECT název_k  
FROM Kina K  
WHERE NOT EXISTS (SELECT * FROM Představení P  
                  WHERE K.název_k = P.název_k);
```

Kvantifikace v SQL příklad

Dvojitá negace ve spojení s existenčním kvantifikátorem pro opis **univerzálního** kvantifikátoru

D24. Najdi kino, které hraje **všechna** představení

D24'. Najdi takové kino, pro něž **neexistuje** představení, které **není** dáváno tímto kinem

```
SELECT název_k  
FROM Kina K  
WHERE NOT EXISTS (SELECT * FROM Představení P  
                  WHERE K.název_k <> P.název_k);
```

*kardinalita
odpovědi?*

Další predikáty

UNIQUE poddotaz

D17. Vypiš jména a adresy zákazníků, kteří mají nejvýše jednu výpůjčku

```
SELECT Z.jméno, Z.adresa FROM Zákazníci Z
WHERE UNIQUE( SELECT *
               FROM VYPUJCKA V
               WHERE V.ROD_C = Z.ROD_C);
```

UNIQUE($\emptyset$) = TRUE

EXISTS($\emptyset$) = FALSE

UNIQUE($\bowtie$) = TRUE

EXISTS($\bowtie$) = FALSE

$\bowtie$ tabulka s prázdnými řádky všechny hodnoty jsou NULL

Množinové operace

- UNION
- INTERSECT
- EXCEPT

Množinové operátory eliminují duplikáty

- UNION ALL

Znovu D23b. Najdi kina, která nic nehrají

```
D23b. (SELECT název_k FROM Kina)  
      EXCEPT  
      (SELECT název_k FROM Představení);
```

Množinové operace

D25. Najdi filmy, které jsou rezervované
nebo půjčené

```
(SELECT Jmeno_f FROM Rezervace )
```

```
UNION
```

```
(SELECT Jmeno_f  
FROM Výpůjčky Join Filmy Using (Č_KOPIE));
```

V důsledku eliminace duplicit bývá výsledek
implicitně seříděn vzestupně

Množinové operace

D26. Najdi filmy, které jsou rezervované a nejsou půjčené

```
(SELECT Jmeno_f FROM Rezervace )
```

```
EXCEPT
```

```
(SELECT Jmeno_f  
FROM Výpůjčky Join Filmy Using (Č_KOPIE));
```


Množinové operace

D27. Najdi filmy, které jsou rezervované a
půjčené

```
(SELECT Jmeno_f FROM Rezervace )  
INTERSECT  
(SELECT Jmeno_f  
FROM Výpůjčky Join Filmy Using (Č_KOPIE));
```

Množinové operace

```
Select J*meno, Adresa From Zákazníci
```

```
UNION
```

```
Select J*meno, Adresa From Zaměstnanci
```

- Dovětek CORRESPONDING

```
(Select * From Zákazníci)
```

```
UNION CORRESPONDING
```

```
(Select * From Zaměstnanci)
```

Prázdné hodnoty

Znovu D22: Najdi zaměstnance, kteří mají plat vyšší než všichni zaměstnanci z Prahy.

```
SELECT osobní_č, jméno
FROM Zaměstnanci
WHERE plat > ALL (SELECT Z.plat
                  FROM Zaměstnanci Z
                  WHERE Z.adresa LIKE '%Praha%');
```

```
SELECT osobní_č, jméno
FROM Zaměstnanci
WHERE plat > (SELECT max(Z.plat)
              FROM Zaměstnanci Z
              WHERE Z.adresa LIKE '%Praha%');
```

Jaká bude odpověď, jestliže neexistují Pražáci?

Aktualizace v SQL

```
DELETE FROM Filmy  
WHERE jméno_f = 'Puška';
```

Co se bude dít, má-li film kopie, nebo je rezervován?

```
UPDATE Zákazníci SET jméno = 'Götzová'  
WHERE rod_č = '4655292130';
```

```
UPDATE Zákazníci SET jméno = 'Müller'  
WHERE jméno = 'Muller';
```

Aktualizace v SQL

```
ALTER TABLE Zákazníci  
Add Počet_půjček Number;  
UPDATE Zákazníci Z  
SET Počet_půjček = (SELECT count(*) from Výpůjčky V  
WHERE V.rod_č = Z. rod_č);
```

Aktualizace v SQL

```
INSERT INTO Zákazníci (rod_č, jméno)
VALUES ('4804230160', Novák');
```

```
CREATE TABLE Kolik_kopii (rod_c CHAR(10),
                           pocet SMALLINT);
INSERT INTO Kolik_kopii
  SELECT rod_c, COUNT(c_kopie) FROM Vypujcky
  GROUP BY rod_c;
```

```
CREATE TABLE Kolik_kopii (rod_c CHAR(10),
                           pocet SMALLINT)
AS SELECT rod_c, COUNT(c_kopie) FROM Vypujcky
  GROUP BY rod_c;
```

Definice dat v SQL

- CREATE TABLE

```
CREATE TABLE VYPUJCKY  
(c_kopie    CHAR(3) NOT NULL,  
c_zak      CHARACTER(6) NOT NULL,  
cena       DECIMAL(5,2),  
rod_c      CHARACTER(10) NOT NULL,  
datum_v    DATE);
```

Definice dat v SQL

- ALTER TABLE

ADD *sloupec*, DROP *sloupec*, ALTER *sloupec*,
ADD CONSTRAINT *io*, DROP CONSTRAINT *io*

Př.: ALTER TABLE KINA ADD pocet_mist INTEGER

- DROP TABLE *tabulka* [CASCADE CONSTRAINTS]

Definice dat v SQL

IO

- IO sloupce:
  - NOT NULL
  - DEFAULT
  - UNIQUE
  - PRIMARY KEY
  - REFERENCES
  - CHECK
- IO tabulky:
např. složený primární/unikátní/cizí klíč,
- pojmenování IO

Definice dat v SQL

```
CREATE TABLE jméno_tabulky  
            (prvek_tabulky [ ,prvek_tabulky] ...)
```

prvek_tabulky ::= { *definice_sloupce* | *IO_tabulky* }

definice_sloupce := *jméno typ* [DEFAULT *výraz*]
 [*IO_sloupce*] ...

IO_sloupce := { [NOT] NULL | UNIQUE | PRIMARY KEY |
 REFERENCES *tabulka* [(*klíč*)] |
 CHECK(*výraz*)

IO_tabulky :=

UNIQUE(*sloupec* [, *sloupec*] ...) |

PRIMARY KEY (*sloupec* [, *sloupec*] ...) |

FOREIGN KEY (*sloupec* [, *sloupec*] ...) REFERENCES *tabulka* [(*klíč*)] |

CHECK(*výraz*)

Typy dat v SQL

- numerické
- textové
- rozsáhlém znakové řetězce (CLOB)
- rozsáhlém bitové řetězce (BLOB)
- datum a čas
- interval

NULL (je prvkem každého datového typu)

TRUE, FALSE, UNKNOWN

Konverze: implicitní, explicitní (pomocí funkce CAST)

Typy dat v SQL

přesné numerické typy

INTEGER, SMALLINT, NUMERIC, DECIMAL,
NUMBER

- DECIMAL(p,q), p ... přesnost
 q ... měřítko

aproximativní numerické typy

FLOAT
REAL
DOUBLE PRECISION

Typy dat v SQL

- **znakové řetězce**

CHARACTER(*n*) (délka *n*, zprava mezery)

CHARACTER VARYING(*n*) (max.délka *n*)

- **datum a čas**

DATE

TIMESTAMP

INTERVAL

Příklad DDL

...

```
DROP TABLE KINA CASCADE CONSTRAINTS;  
CREATE TABLE KINA . . .
```

...

```
CREATE TABLE PŘEDSTAVENÍ  
(NAZEV_K Char_Varying(20) NOT NULL,  
JMENO_F Char_Varying(20) NOT NULL,  
DATUM Date NOT NULL,  
PRIMARY KEY (NAZEV_K, JMENO_F),  
FOREIGN KEY (NAZEV_K) REFERENCES KINA,  
FOREIGN KEY (JMENO_F) REFERENCES FILMY);
```

Pohledy

CREATE VIEW

jméno-pohledu [(v-jméno-atr[,v-jméno-atr]...)]

AS **dotaz**

[WITH CHECK OPTION]

```
CREATE VIEW Pražáci AS  
  SELECT č_čt, jméno, adresa  
  FROM Zákazníci WHERE adresa LIKE '%PRAHA%';
```

```
DROP VIEW Pražáci;
```

```
CREATE VIEW Dlužníci (rod_č, počet_výpůjček) AS  
  SELECT rod_č, COUNT(č_kopie) FROM Výpůjčky  
  GROUP BY rod_č;
```

Pohledy   *Aktualizovatelnost pohledu*

pohled je neaktualizovatelný:

- obsahuje-li spojení více tabulek
- obsahuje-li sloupec s odvozenou hodnotu,
- odstiňuje-li projekcí sloupec, na který je uvaleno NOT NULL omezení
- obsahuje-li distinct,
- obsahuje-li agregace a seskupování

Pohledy

```
INSERT INTO Pražáci  
VALUES(1234, 'Novák Jiří', 'Pražská 3, Kolín 5')
```

Dovětek WITH CHECK OPTION

```
CREATE VIEW Pražáci AS  
SELECT č_čt, jméno, adresa  
FROM Zákazníci WHERE adresa LIKE '%PRAHA%',  
WITH CHECK OPTION;
```

Pohledy - použití

- vytvoření různých pohledů na stejná data
- škálování přístupových práv
- ukrytí složitosti odvození (složitý dotaz skrytý v definici pohledu je navržen pouze jednou)

Příkaz WITH - příklad

Dotaz: Najdi seznam kin, ve kterých hrají všechny filmy s M. Brando.

```
R1:= PROGRAM[NÁZEV_K]
R2:= FILM (HEREC='Brando')[JMÉNO_F]
R:=R1×R2
S:=R \ PROGRAM[NÁZEV_K, JMÉNO_F]
T := S[NÁZEV_K]
U:=PROGRAM[NÁZEV_K] - T
```

Příkaz WITH - příklad

R1:= PROGRAM[NÁZEV_K]

R2:= FILM (HEREC='Brando')[JMÉNO_F]

R:=R1×R2

S:=R \ PROGRAM[NÁZEV_K, JMÉNO_F]

T := S[NÁZEV_K]

U:=PROGRAM[NÁZEV_K] - T

With

R1 As Select Nazev_k From PROGRAM,

R2 As Select Jmeno_F From Film Where Herec='Brando',

R As Select * From R1 Cross Join R2,

S As (Select * From R) Except (Select Název_k, Jméno_f
From Program),

T As Select Distinct Nazev_k From S

(Select Distinct Nazev_k From Program)

Except (Select * From T);

Systemový katalog

SŘBD

metadata data

Příklad v databázi ORACLE

Prefix v názvu	rozsah metainformací
USER_	informace pouze o objektech v uživatelově schématu (co uživatel vlastní), např. USER_TABLES
ALL_	jako předešlé, navíc informace o objektech uživateli přístupných, např. ALL_VIEWS
DBA_	informace o všech objektech v databázi, např. DBA_INDEXES

Systemový katalog *příklad*

```
SELECT TABLE_NAME  
FROM USER_TABLES
```

TABLE_NAME

COUNTRIES

CTENAR

CUSTOMER

DEPT

EMP

...

EXEMPLAR

60 rows selected

Systemový katalog

příklad

```
SELECT
  COLUMN_NAME
, CASE
  WHEN DATA_TYPE = 'NUMBER' THEN
    DATA_TYPE || '(' || precision || ',' || scale || ')'
  WHEN DATA_TYPE = 'VARCHAR2' THEN
    DATA_TYPE || '(' || length || ')'
  ELSE DATA_TYPE
END AS TYPE
, NULLABLE
FROM USER_TAB_COLUMNS WHERE TABLE_NAME='EMP';
```

COLUMN_NAME	TYPE	NULLABLE
EMPNO	NUMBER (4 , 0)	N
ENAME	VARCHAR2 (10)	Y
JOB	VARCHAR2 (9)	Y
MGR	NUMBER (4 , 0)	Y
HIREDATE	DATE	Y
SAL	NUMBER (7 , 2)	Y
COMM	NUMBER (7 , 2)	Y
DEPTNO	NUMBER (2 , 0)	N

Ochrana dat   *uživatelská oprávnění*

- SELECT
- INSERT
- UPDATE
- DELETE
- ALTER
- EXECUTE
- INDEX
- REFERENCE

```
GRANT SELECT ON V_Filmy TO  
XNOVAKJ3;
```

```
GRANT ALL PRIVILEGES ON  
V_filmy TO PUBLIC;
```

```
REVOKE INSERT ON Filmy  
FROM XNOVAKJ3;
```